

י(ל)ד הפלא - פעילות בעקבות ספר

 סדרת הספרים - יד הפלא

הפעילות

1. מיפוי "עוגת הכשרונות" של כל אחד ואחת לפי התיאוריה של האינטליגנציות המרובות (גארדנר).

לפי גארדנר האינטליגנציה מורכבת משבע יכולות לפחות (ויש הטוענים שהרבה יותר). עם ילדים צעירים אפשר לומר "חכמה" במקום אינטליגנציה:

1. חכמת האני
2. חכמת אנשים
3. חכמת המספרים
4. חכמת המילים
5. חכמת המוסיקה
6. חכמת הגוף
7. חכמת האומנות והמרחב
8. חכמת הטבע

נספח 1 – האינטליגנציות המרובות בקיצור.

- >תנו לתלמידים דף ריק. בקשו מהם לשרטט עליו עיגול, שהוא מטפורה ל"עוגת הכשרונות" – סך כל היכולות שלהם. אם בהמשך הפעילות יגלו הילדים שהעוגה אינה מספיק גדולה – מצוין, תנו להם דף חדש ואפשרו להם להגדיל את העוגה, המסמלת למעשה את עצמם.
- פרטו בפניהם אלו כישורים יש לאדם, לכל אדם והסבירו להם שאצל כל אחד יש חלוקה אחרת, למשל: לאחד יכולת מוסיקלית טובה יותר, שניה ספורטאית מצטיינת, אחד קורא ספרים ואחת אוהבת מאוד טיולים....
- בקשו מהתלמידים לחלק את העוגה שלהם לפלחים באופן בו הם מעריכים את עצמם. לעיתים צריכים הילדים לעשות כמה ניסיונות עד שהם מרוצים מהעוגה שלהם – אפשרו להם. לילדים שמתקשים למצוא את הכשרונות שלהם, עודדו בעזרת שאלות כמו: יש זמר שאתה אוהב לשמוע? כשאת שומעת מוסיקה את מתחילה לרקוע ברגל או לתופף באצבעות? אם כן- קיימת אינטליגנציה מוסיקלית. יש אופנים רבים בהם באות האינטליגנציות לידי ביטוי.
- יש לחפש את המבעים השונים בקפידה ולא לוותר כיוון שאין אדם שאין לו כלל אינטליגנציה מסוימת, אלא לנכים או בעלי לקויות קשות.
- הזמינו 2-3 ילדים להציג את העוגה שלהם בפני חבריהם כדוגמה, ואז חלקו את הכיתה לקבוצות קטנות ובקשו מהילדים להציג את העוגות שלהם בפני חבריהם.
- שיתוף קצר במליאה יעסוק בשאלות: מה למדתם על אנשים? מה למדתם על תלמידים? מה למדתם על עצמכם? כדאי לתעד את הדברים ולבקש מהילדים לשמור על ה"עוגות". אפשר לחזור על הפעילות לאחר כמה חודשים ולבדוק אם דברים השתנו.
- מתוך המיפוי האישי ניתן לגזור מיפוי קבוצתי, בעיקר עם תלמידים מכיתה ד' ומעלה.
- אין צורך לעשות את כל התהליך בפעילות אחת רצופה. יש ערך לזמן, לשהות למחשבה.

2. "להתבונן בזכוכית מגדלת" – זה לא כל כך קל לראות את הטוב אצל מי שעושה לנו רע ולמצוא את הטוב שבנו. איך משתמשים ביכולות כדי ליצור תקשורת בינאישית בונה וחיובית

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

שתוביל לשיתוף פעולה? משחק גילוי תכונות – מתאמנים על גיבורי הסיפור ואחר- כך על עצמנו ועל חברינו.

- הכינו עם הילדים רשימת תכונות של אנשים.
- בחרו דמות מהספר ובדקו אילו תכונות יש לה.
- בחרו דמות נוספת. יתכן כי במהלך ניתוח תכונות של דמות אחת "תגלו" תכונה של דמות אחרת.
- קחו את אותה רשימת תכונות והזמינו את הילדים לבדוק אילו תכונות יש להם. אמרו להם מראש שלא יחויבו לשתף אחרים.
- אפשר לעשות זאת בטבלה ולערוך השוואה בין הדמויות – מה דומה? מה שונה? למי אני דומה? באילו תכונות – האם בכל התכונות או רק בחלקן? ממי אני שונה? במה? איזו תכונה הייתי רוצה שתהיה לי ואין לי או להפך איזה תכונה יש לי והייתי מסכים להיפרד ממנה?

3. **צילום:** לבחור ולביים מצבים מתוך הסיפור. לתת שם לתמונות. להכין תערוכה. התצוגה חשובה.

4. **הקלטה:** לערוך ראיון עם ילדים מהכיתה שלנו כדי להכיר אותם יותר טוב. המטרה- לגלות את "יד הפלא שלהם".

5. **דמיון:** אילו היתה לך "יד פלא" מה היית עושה בה? משימה: רשמו כמה שיותר רעיונות ב 7 דקות.

6. **משאלות:** בקשו משאלה לקבל יכולת אחת בולטת ומרשימה שתבטיח לכם הצלחה.

7. **בחרו מהספר** משפטים שהייתם רוצים לזכור ועצבו אותם ככרזות / במחשב – כמצגת.

8. **לבחור סצנה:** מה היה קודם – מה היה אחרי? רצף ההתרחשויות שבסיפור "נולד" במוחה של הסופרת זוהר אביב. לפעמים יש כמה סיבות שיכולות להוביל לתוצאה שונה. תרגיל זה מפתח את החשיבה על סיבה-תוצאה שהיא הבסיס לכל תהליך של פתרון בעיות ותקשורת בינאישית

9. **ציליל נותנת לרן מתנה-** מה? מתנות מסמלות את התרבות בה אנו חיים. למשל, ביפן נהוג לתת מתנות מתכלות כיוון שהבתים קטנים וצפופים ואין מקום לחפצים "מיותרים". החשיבה על נתינה, על מהותה ועל תוכנה חשובה מאוד בתהליך החיברות בכלל ובחברת השפע בה אנו חיים – מה ערכם של דברים? מה נותן ערך לדברים?

איורים מתוך הספר- מביימים הצגה קטנה המבוססת על האיור.

10. **משחק "חפשו את המטמון" בכיתה בצוותים:** כל צוות מקבל כמה משימות המבוססות על הסיפור / אקטואליה (מהעיתון) בעיות שעלו בכיתה. פתרון הבעיה חייב להיות בכח המוח או הלב. הצגת הפתרון לצוות שופטים מקנה זכות לקבלת המשימה הבאה. המשחק יכול להתקיים בהמשכים – כל בוקר מציגים פתרונות ומקבלים משימות חדשות ליום הבא. הפתרונות צריכים להיות לפי קריטריונים: פתרון ישים, צופה לעתיד, שאין בו אלימות, עושה שימוש ביכולות קיימות, עושה שימוש במשאבים קיימים ונגישים. דוגמאות למשימות (חשוב להעלות הרבה חלופות ורעיונות):

- שמעתם בחצר כי בכיתה מקבילה עומדים להחרים ילד. מה תציעו לילד או לחבריו?
- אם תמצאו לפחות 5 רעיונות תקבלו את המשימה השנייה.
- בהפסקה מצאתם בחצר משחק גיימבוי שאתם מאוד רוצים. מה תעשו בו? העלו לפחות 10 רעיונות וקבלו את המשימה השלישית.

המשרד: רחוב השלושה 2 ת"א, מיקוד: 61092

כתובת אתר המשרד www.education.gov.il/zchuyot :

E-mail: tova.edu@gmail.com

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
הפיקוח ליישום חוק זכויות התלמיד

- לחברה טובה שלך נודע שעליה לעבור ניתוח והיא תעדר מבית הספר לשבועיים. כיצד תוכלי לעזור לה? הציעו לפחות 5 רעיונות וקבלו את הפתק הרביעי.
11. כל ילד מקבל משפט מפרק. כל הכיתה (או בצוותים) צריכים למצוא את הרצף כפי שהופיע בספר.
12. כל ילד מקבל סצנה מהסיפור וצריך להמציא לה המשך.
13. לוו היית אסף, צליל, רן, אמא של צליל, אמא של רן..... מה היית מציע לעשות או להגיד בסיטואציה מסוימת (צריך לבחור מצבים מהסיפור).

בהצלחה ובהנאה!!!
פעילות בעקבות סדרת הספרים - יד הפלא - נספחים.